

Nittedal kommune
Postboks 63
1483 HAGAN

Dato: 28.02.2023
Vår ref: 20/04045-4
Deres ref: 20/02976-38

Uttalelse til høring av kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer 2022-2034 for Nittedal kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 11. januar 2023.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Om planen

Nittedal kommune sender forslag til kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer 2022-2034 på høring. Planen er delt opp i tre hoveddeler:

1. Den formelle planen med hensynssoner, plankart, prioriterte kulturminner og tiltaksdel
2. En oppslagsdel med bakgrunnsstoff, lover og vernekategorier og fordypningsstoff
3. En del med vedlegg og registreringer

I saker der viktige kulturminner berøres, skal kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø være retningsgivende. Rulleringen av kommuneplan 2022 – 2035 skjer parallelt med kommunedelplanen for kulturminner. Forslag til kommuneplanens arealdel vil inneha juridisk bindende bestemmelser om bevaring av kulturminner og kulturmiljø.

Uttalelse fra DMF

DMF ga uttalelse til høring av planprogrammet til planarbeidet 14.01.2021. Her viste vi til kommunens registrerte gruveåpninger og anbefalte at sikkerheten rundt disse ble vurdert i planen.

Gamle gruver

Planen gjør rede for tidligere gruedrift i kommunen og Spenningsbygrua har fått en fremhevet plass i kommunedelplanen. Kommunen foreslår følgende forvaltning relatert til tidligere gruvevirksomhet:

- *Registrere og dokumentere gruveanlegg i Nittedal, og sikre kunnskap om deres kulturhistorie*
- *Sikre farlige gruveganger i samarbeid med grunneier/myndigheter*
- *Legge til rette for organiserte turer til utvalgte kulturhistoriske gruver*
- *Skilte utvalgte bergverk/gruver og formidle historien*

I kartlaget «Rapporter» i DMF sitt kartinnsyn ligger digitaliseringer av eldre rapporter knyttet til gruvevirksomheten tilgjengelig, dersom dette kan være til nytte i videre forvaltning av denne typen kulturminner. DMF vil påpeke at ingen av de registrerte gamle gruvene i Nittedal er hjemfaldt staten, og DMF har dermed ikke forvalteransvaret for gjennomføring av sikringstiltak for disse.

Mineralske forekomster

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster gjøres utilgjengelig av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse. Kommunedelplanen foreslår bestemmelser og retningslinjer som skal tas inn i forslag til ny kommuneplanens arealdel for Nittedal. Disse gjøres juridisk bindende ved vedtak av arealdelen. Etter en gjennomgang av forslag til nye hensynssoner, ser DMF at flere av områdene kommer i berøring med mineralske forekomster. Dette gjelder for følgende områder:

- *Aas gård* berører sand- og grusforekomsten Ås¹, som Norges geologiske undersøkelse (NGU) har vurdert til å ha lokal betydning som byggeråstoff.
- *Hakadal Verk* berører sand- og grusforekomstene Hakadal² og Haug³ som NGU har vurdert til å ha liten betydning som byggeråstoff.
- *Greveveien* kommer også i berøring med Hakadal-forekomsten².
- *Hakadal kirke* berører sand- og grusforekomstene Kirkeby⁴ og Glitre⁵ som NGU har vurdert til å ha liten betydning som byggeråstoff.
- *Glitre sanatorium* berører også forekomsten Glitre⁵.
- *Rotnes bruk* kommer i berøring med sand- og grusforekomsten Tajet⁶, også vurdert til å ha liten betydning som byggeråstoff.
- *Nittedals Krudtværk* berører også en sand- og grusforekomst⁷ av liten betydning.
- *Nittedal kirke* kommer i berøring med pukkforekomsten Glosli⁸ som NGU har vurdert til å ha nasjonal betydning som byggeråstoff.

Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er derfor viktig. Dersom ressursene bygges ned eller båndlegges på en annen måte, er de i mange tilfeller utilgjengelig i overskuelig framtid. Mineralressurser representerer store verdier og utvinning av denne type ressurser gir grunnlag også for næringsliv som videreforedler produkter fra råstoffutvinning. Det er derfor viktig at

¹ Ås: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66012

² Hakadal: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66008

³ Haug: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66010

⁴ Kirkeby: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66020

⁵ Glitre: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66018

⁶ Tajet: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66028

⁷ Nittedals kruttverk: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusOmr.php?objid=66032

⁸ Glosli: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visPukkOmr.php?objid=203302

kommunen har oversikt over sine mineralressurser og vurderer hvordan hensynssonene påvirker tilgangen til disse.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Marte Kristoffersen
seksjonsleder

Arita Eline Stene
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Arita Eline Stene

Mottakere:

Nittedal kommune

Postboks 63

1483 HAGAN